

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาปริญญาตรี สาขา การศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษา การใช้สารสนเทศประเภทต่าง ๆ ตลอดจนศึกษาสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศโดยมี ขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรกลุ่มเป้าหมาย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ จำนวน 2,115 คน (ข้อมูลจากสำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัย ราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์, 2555) ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี (ภาคปกติ) ชั้นปีการศึกษา ที่ 2-5 ที่ลงทะเบียนเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2558

มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	จำนวนประชากร 408 คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	จำนวนประชากร 204 คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	จำนวนประชากร 574 คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	จำนวนประชากร 157 คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	จำนวนประชากร 539 คน
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	จำนวนประชากร 233 คน

1.2 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุ- ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ กลุ่มตัวอย่างสุ่มมาจากประชากรข้างต้นโดยแบ่งชั้นตาม สัดส่วนของจำนวนประชากรแต่ละสถาบัน ได้กลุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม 408 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี 204 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา 574 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนคร 157 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต 539 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา 233 คน รวม ทั้งสิ้นได้กลุ่มตัวอย่าง 2,115 คน โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครชชีและมอร์แกน(Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน ดังรายละเอียดที่แสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม	408	63
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	204	32
มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	574	89
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร	157	24
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	539	83
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา	233	36
รวม	2,115	327

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในงานวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งสร้างขึ้นโดยกำหนดประเด็นที่จะศึกษาตามที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถาบัน ระดับชั้นปี การศึกษาลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจคำตอบ

ตอนที่ 2 แหล่งสารสนเทศที่แสวงหาเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ ของนักศึกษาทั้ง 9 ด้านประกอบด้วย

1. ด้านการเรียนรู้ภาคทฤษฎี
2. ด้านศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม
3. ด้านการทำรายงาน(รายงานกลุ่ม/รายงานเดี่ยว)
4. ด้านศึกษาดูงาน
5. ด้านฝึกสอน/ฝึกปฏิบัติวิชาชีพครู
6. ด้านทำโปรเจกต์/ปริญญานิพนธ์
7. ด้านเตรียมสอบประจำภาคการศึกษา
8. ด้านเตรียมสอบใบประกอบวิชาชีพครู
9. ด้านศึกษาต่อ

ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบให้เลือกตอบ

ตอนที่ 3 การใช้ทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามประเภทของสื่อ ประกอบด้วย

1. สื่อสิ่งพิมพ์
2. สื่อโสตทัศน
3. สื่ออิเล็กทรอนิกส์

ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 ปัญหา ข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศ ประกอบด้วย ด้านผู้ให้บริการ ด้านผู้ใช้บริการ ด้านทรัพยากรสารสนเทศและแหล่งสารสนเทศ ด้านระบบเครือข่ายและคอมพิวเตอร์ เพื่อการสืบค้นสารสนเทศ มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ประกอบด้วยตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตัวแปรอิสระ คือ เพศ อายุ สถาบัน ชั้นปีการศึกษา ของนักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

ตัวแปรตาม คือ การใช้สารสนเทศเพื่อการศึกษาครั้งนี้ จำแนกตามแหล่งสารสนเทศ ประกอบด้วย แหล่งสารสนเทศที่เผยแพร่บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต แหล่งสารสนเทศประเภทสถาบัน แหล่งสารสนเทศประเภทบุคคล และจำแนกตามประเภทของสื่อสารสนเทศ ประกอบด้วย สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อโสตทัศน สื่ออิเล็กทรอนิกส์

4. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการและทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อการใช้สารสนเทศประเภทต่าง ๆ และปัญหาของการใช้สารสนเทศ รวมทั้งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย มีขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

4.1 รวบรวมข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มที่ศึกษา สร้างแบบสอบถาม นำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และปรับปรุงข้อคำถามก่อนนำไปใช้

4.2 นำแบบสอบถามที่ทำการปรับปรุงแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์

4.3 นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วมาหาค่าความเที่ยงเชิงเนื้อหาตามวิธีทางสถิติ
ดังนี้

4.3.1 นำแบบสอบถามลงรหัสด้วยคอมพิวเตอร์โดยโปรแกรม SPSS ในการบันทึก
ข้อมูล

4.3.2 ทดสอบค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาช
(Cronbach alpha coefficient) (พวาพันธุ์เมฆา 2545: 184)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(\frac{1 - \sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

เมื่อ	α	แทน	สัมประสิทธิ์ค่าความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนของข้อคำถาม
		แทน	กำลังสองของค่าความแปรปรวนแต่ละข้อ
		แทน	กำลังสองของค่าความแปรปรวนทั้งฉบับ

ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับที่ได้เท่ากับ 0.91

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

5.1 ทำหนังสือขออนุญาตจากสำนักบัณฑิตศึกษาเพื่อขออนุญาตและขอความ
อนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย (สำเนาหนังสือในภาคผนวก)

5.2 ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ระหว่างวันที่ 1-15 มีนาคม 2559

5.3 แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาปริญญาตรี สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกลุ่มรัตนโกสินทร์ ณ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏ
กลุ่มรัตนโกสินทร์

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาวิเคราะห์หาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลแหล่งสารสนเทศที่แสวงหาเพื่อนำไปใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ของนักศึกษา วิเคราะห์โดยหาค่าความถี่และร้อยละ

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลการใช้ทรัพยากรสารสนเทศใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ซึ่งการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

การแปลความหมาย ใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์โดยใช้ช่วงคะแนนแต่ละช่วงเท่า ๆ กัน (Class interval) ดังนี้ (บุญธรรมกิจปรีดากุล 2540: 69-72)

$$\begin{aligned}\text{ช่วงของการวัด} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} \\ &= 1.33\end{aligned}$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย	การแปลผล
1.00 -2.33	ระดับการใช้น้อย
2.34 -3.37	ระดับการใช้อย่างปานกลาง
3.38 - 5.00	ระดับการใช่มาก

ตอนที่ 4 เปรียบเทียบการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ จำแนกตามมหาวิทยาลัยด้วย F-test

ตอนที่ 5 ปัญหา ข้อเสนอแนะในการใช้สารสนเทศใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) ซึ่งการแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้

การแปลความหมาย ใช้ค่าเฉลี่ยเป็นเกณฑ์โดยใช้ช่วงคะแนนแต่ละช่วงเท่า ๆ กัน (Class interval) ดังนี้ (บุญธรรมกิจปรีดากุล 2540: 69-72)

$$\begin{aligned}\text{ช่วงของการวัด} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{3} \\ &= 1.33\end{aligned}$$

ค่าคะแนนเฉลี่ย

การแปลผล

1.00 -2.33

ระดับการใช้น้อย

2.34 -3.37

ระดับการใชปานกลาง

3.38 - 5.00

ระดับการใชมาก

